

Tamila Həsənova

Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası,
müəllim, BDU, Pedaqogika kafedrasının dissertantı

toma.hasan@mail.ru

<https://orcid.org/0000-0002-3829-920X>

2022-ci İL – ŞUŞAMIZIN İLİDİR!

Əsası 1752-ci ildə Qarabağ xanı Pənahəli tərəfindən qoyulmuş Şuşa təkcə şuşalılar üçün deyil, həm də bütün azərbaycanlılar üçün mühüm şəhərlər biridir. Çünki Şuşa xüsusi tarixi əhəmiyyət daşıyan abidələrə ev sahibliyi etmiş, Azərbaycan elm və mədəniyyətinin inkişafında böyük rol oynamış görkəmli elm xadimləri və ziyalıları yetişdirən şəhər olmuşdur. Sahib olduğu tarixi-mədəni sərvətlərinə, təbii gözəlliklərinə görə Qarabağı simvolizə edən şəhər kimi qələmə verilir, Şuşa həm də bir çox görkəmli bəstəkar və musiqiçilərin ana vətəni olduğuna görə “Azərbaycan musiqisinin beşiyi” hesab olunur. Şuşanın 28 il işğal altında olması onun Qarabağın tacı və incisi olması faktını dəyişmədi. Bu faktı Prezident İlham Əliyev 2021-ci ildə yeni ilə dəqiqələr qalmış xalqa müraciətində dünya Azərbaycanlılarını Həmrəlik Günü münasibətilə təbrik edərkən yeni ilin “Şuşa ili” elan edildiyini səsləndirməsi ilə bir daha təsdiq etmiş oldu.

Məqsəd – Şuşa ili ilə əlaqədar keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətini müəyyənləşdirmək.

Metodologiya – Məqalədə əks olunan məlumatların düzgünlüyü və dəqiqliyi yoxlanılmışdır. Araşdırma nəticəsində əldə olunmuş məlumatlar ümumiləşdirmə yolu ilə nəql edilmişdir.

Tədqiqatın nəticələri – Məqalə tərtib olunarkən mövzuya dair mənbələr müəyyən edilmiş, bu mənbələr əsasında tədqiqat aparılmışdır. Nəticədə hansı tədbirlərin keçirilməsi gündəmə gətirilmişdir.

Açar sözlər: *Şuşa ili, Qarabağın incisi, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, mədəniyyətin beşiyi, musiqi festivalı, elan, hədəflər*

Giriş

Təkcə şuşalılar üçün deyil, bütün azərbaycanlılar üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən Şuşa şəhəri xeyli sayda tarixi abidənin məskəni, bir çox görkəmli elm və mədəniyyət xadimlərinin isə ana yurdu olmuşdur. Mərhum prezident Heydər Əliyev də bu fikri öz sözləri ilə - “Şuşa Azərbaycan xalqının, əcdadlarımızın yaratdığı möhtəşəm abidədir, Şuşa təkcə şuşalılar üçün deyil, bütün azərbaycanlılar üçün müqəddəs şəhərdir, müqəddəs qaladır, müqəddəs abidədir...” təsdiq etmişdir [4, s.3].

Həmçinin, tarixi-mədəni sərvətlərinə, təbii gözəlliklərinə görə də Qarabağın rəmzi şəhəri sayılır. Şəhər həm də məşhur bəstəkarlar və musiqiçilər yetişdirdiyinə görə “Azərbaycan musiqisinin beşiyi” kimi xarakterizə olunur.

Dəniz səviyyəsindən 1300-1600 metr yüksəklikdə yerləşən Şuşa həm də təbii gözəllikləri ilə seçilir. Meşələrlə əhatə olunmuş və çox sayda istirahət zonalarına malik şəhərin cənub hissəsində yerləşən Cıdır düzü illərlə azərbaycanlıların at yarışlarına, festivallarına və idman tədbirlərinə ev sahibliyi etmişdir.

Sovet İttifaqının dağıldığı dövrdə Azərbaycan üçün planlaşdırdıqları torpaq iddialarını həyata keçirmək məqsədiylə hücumə keçən ermənilərin əsas hədəflərindən biri də Şuşa idi. Sovet dövründə ən çox turistə ev sahibliyi edən şəhərlərdən biri olan,

müalicəvi bulaqları ilə məşhur olan Şuşa üç tərəfi qayalı olduğuna görə təbii qalaya bənzəyir.

Şuşanın tarixinə nəzər

Ermənistanın bu torpaqları işğalından 28 il sonra azad edilən Şuşa azərbaycanlılar üçün bir şəhərdən daha çox şey ifadə edir. Şuşa Azərbaycanın tarixi və mədəniyyətinin rəmzlərindən biri olmaqla yanaşı, həm də Dağlıq Qarabağın ən böyük şəhəri olan Xankəndiyə gedən yolun üzərində yerləşməsi, eləcə də regionda hakim coğrafi mövqeyinə görə strateji əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan ordusunun işğal altında olan torpaqları azad etmək məqsədiylə başladığı hərbi əməliyyatda Şuşa şəhərinin nəzarətə götürülməsi nəticəsində 28 il əvvəl o şəhəri tərk etmək məcburiyyətində qalan şuşalıların və azərbaycanlıların böyük həsrətinə nəhayət son qoyuldu [5, s.4].

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2020-ci il noyabr ayının 8-də xalqımıza Şuşanın azad edilməsi müjdəsini verdi: “Bu tarixi bir gündə Azərbaycan xalqına bu müjdəni vermək mənim həyatımda bəlkə də ən xoşbəxt günlərimdən biridir” deyən ölkə başçısı qeyd etmişdir [6, s.24]:

“Əziz Şuşa, sən azadsan!
Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!
Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik! Şuşa bizimdir!
Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!” [6, s.24]

7 may 2021-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Şuşa şəhərinin tarixi görkəminin bərpası, əvvəlki şöhrətinin özünə qaytarılması və ənənəvi dolğun mədəni həyatına qovuşması, eləcə də Azərbaycanın çoxəsrlik zəngin mədəniyyətinin, memarlıq və şəhərsalma sənətinin parlaq incisi kimi beynəlxalq aləmdə təbliği məqsədilə qərara alındı [6, s.9]:

1. Şuşa şəhəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin [6, s.9].

Şuşa rayonundan çoxlu musiqiçilər yetişmişdir və onların əksəriyyəti Şuşalı ləqəbini almışdır. Böyük rus şairi Yeseninin dediyi kimi, “Şairdirsə, Şirazlı olsun, xalq xanəndəsidirsə, Şuşalı olsun”. Şuşa dünyaya çoxlu istedadlı xanəndələr, bəstəkarlar, musiqi ustadları bəxş etmişdir ki, onların hər biri ifaçılıq mövzusunda ensiklopediya yazmağa yetərlidir. Cabbar Qaryağdıoğlu, Qurban Pirimov, Bülbül, Seyit Şuşinski, Xan Şuşinski, Üzeyir Hacıbəyov, Rəşid Behbudov, Niyazi, Fikrət Əmirov, Xurşudbanu Natəvan, Qasım bəy Zakir, Süleyman Sani Axundov və sair kimi məşhur Azərbaycan ziyalı xadimlərinin vətənidir bizim Şuşa.

Şuşa – Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır

Şuşa həmişə şərqin musiqi konservatoriyası olub. Ya musiqi həvəskarları bu əraziyə gələrdi, ya da musiqi öyrənməyə gələrdi. Lakin bu bölgə təkcə musiqiçiləri ilə məşhur deyildi. Buradakı nadir təbii amillər bir çox tanınmış insanların adı ilə qeyd edilməli idi ki, Şuşa haqqında layiqli əks-səda yaransın.

Şuşanın təmiz, büllur təmiz təbii bulaqları o qədər məşhurlaşmış ki, buradakı ən məşhur bulaqlardan biri olan İsa Bulak bulağı Şuşanın simvolu kimi qəbul edilib. Buradakı dağların ucu guya səma ilə qovuşmuşdu, ətrafda füsunkar mənzərə var idi və görünməyən akustik harmoniya sanki səmanın altında açıq musiqi zalı yaradırdı. Burada dağlarla əhatələnmiş

“Cıdır düzü” adlanan çöl kim bilir nə qədər istedadlı müğənnilərə qulaq asıb, görüb. Muğam musiqisini yeni anlamağa başlayan uşaqların sədaları hər gün dağlardakı müxtəlif təpələrə çatır, yenidən əks-səda verib dağlara çırpılır, bütün əks-sədalar bir-birinə qarışırdı. Dəfələrlə təkrarlanan və güclü əks-səda verən belə misli görünməmiş polifonik səs, bulaqların şırıltısı, ağacların xışıltısı, quşların cingiltisi ilə xor şəklində çıxan təbii səsi ancaq uşaq fantaziyasında yaratmaq olardı. 1987-ci ildə rayonda beynəlxalq “Xarıbülbül muğam festivalı” keçirilmişdir. Festivalın adı bu bölgənin dağlarında bitən gözəl xarıbülbül gülündən götürülmüşdür.

Bu festivalda bir çox gənc səslər şöhrət qazandı. 1992-ci ildə Şuşa şəhəri erməni basqınları tərəfindən işğal ediləndə oradan çıxan bütün məşhur səslər qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşüb. Festivalın qalibləri, xüsusən də bu gün qaçqın düşərgələrində yaşayanlar o qaranlıq günlərdən sonra mahnı oxumağı dayandırdıqlarını kədərlə bildirirlər. “Biz dağlılar nə mahnı oxuya bilirik, nə də düz yerdə yaşaya bilirik. Qəlbimiz orda, Şuşada qaldı. Dağ bulaqları, çayları, dağın saf havası, Cıdır düzünün çöllərində quşların hıçqırtıları olmadan necə oxuya? deyirlər. Bu uşaqların zəifliyindən, qəlblərindəki dərin acizliyi dərk etməsindən sarsılmamaq mümkün deyil.

Üç dəfə keçirilən festival işğal səbəbindən sonlanmış, işğaldan sonra bu ənənə yenidən bərpa edildi və 2021-ci ildə dördüncü dəfə keçirildi. Məhz, bu baxımdan işğaldan azad olan Şuşa şəhərində Xarıbülbül festivalının yenidən keçirilməsi ilə Qarabağın əsl sahibinin kim olduğunu beynəlxalq səviyyədə təsdiqləndi.

Ermənistanın işğalı altında olan Qarabağ torpaqlarını işğaldan azad edən Azərbaycan ordusunun Şuşa cəbhəsindəki qələbəsinə həsr olunan sənədli film diqqət çəkərək bu regiona olan marağı daha da artırdı. Bakı Media Mərkəzi və “Sənaməfilm”-in birgə əməkdaşlığı ilə hazırlanmış “Şuşa sən azadsan!” Sənədli film (Şuşa Sən Özgürsün) Youtube platformunda yayımlandı. Azərbaycanın erməni işğalı altında olan torpaqlarını epik bir mübarizə ilə azad etdiyi Qarabağ müharibəsindən bəhs edən film müharibənin birinci ildönümündə yayımlanan ən mənalı film oldu [3, s.21].

Əsl döyüş görüntülərinin də yer aldığı çəkilişdə Azərbaycan komandalarının Qarabağın ən kritik bölgəsi olan Şuşanın düşməndən necə alındığını təsvir edir. Ermənistanın Xankəndi yolundan istifadə edərək Şuşaya mütəmadi olaraq əlavə qüvvələr göndərdiyini və ilk məqsədlərinin bu yolu bağlamaq olduğunu bildirən əsgərlər “Nəyin bahasına olursa olsun o yolu bağlamalı olduq və bacardıq” replikasını səsləndirərək bir daha müharibənin şiddətini dünyaya çatdırdı. Bu filmin yayımlanması ilə regionun əhəmiyyəti və uğrunda aparılan mübarizənin beynəlxalq aləmdə təbliği hədəfinin həyata keçməsinə şərait yaratdı.

Azərbaycan Respublikasının ölkə başçısı 2021-ci il 31 Dekabr tarixində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətiylə xalqı təbrik edərkən 2022-ci ili “Şuşa İli” elan etmişdir. İ.Əliyev çıxışında ölkəsinin 2021-ci ildə əldə etdiyi uğurlardan danışmış və qonşu dövlətlərlə münasibətləri yaxşılaşdırdıqlarını bildirmişdir. Gələcək illər üçün də işğaldan azad olunmuş torpaqlarda sosial həyatın bərpası və mədəniyyətin inkişafı üçün tədbirlərin görülməsinə davam ediləcəyini vurğulamış, bu məqsədlə də 2022-ci ilin “Şuşa İli” elan olunmasının ən doğru qərar olduğuna işarə etmişdir.

Bununla bağlı sərəncamı isə, 5 yanvar 2022-ci il tarixində imzalandı. Sərəncamda qeyd olunmuşdur:

“Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və Şuşanın Azərbaycan xalqı üçün tarixi əhəmiyyətini, yüksək mədəni- məənəvi dəyərini nəzərə alaraq qərara alıram [6, s. 7]:

1. 2022-ci il Azərbaycan Respublikasında “Şuşa İli” elan edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti “Şuşa İli” ilə bağlı tədbirlər planı

hazırlayıb həyata keçirsin [6, s. 7].”

Sərəncamda Şuşa xalq üçün müqəddəs məkan olduğu vurğulanaraq Qarabağın tacı adlandırılmışdır. Çünki Şuşa artıq 270 ildir ki, Qafqazın ictimai-siyasi həyatında xüsusi rol oynamağa davam edir. Bu cür sərəncamın imzalanması bir daha göstərdi ki, ölkə başçısının uzaqgörənliyi və siyasi müdrikliyi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsində xüsusi rol oynamışdır. “Şuşa ilinin” elan olunması təkcə Azərbaycanın qədim tarixi keçmişinin günümüzdə yaşadılması məqsədi daşımır, eyni zamanda xalqın mədəni irsinin izlərini daşıyan Şuşa şəhərinin və Qarabağ regionun ümumilikdə beynəlxalq aləmdə tanınmasına da xidmət edir.

“Şuşa İli” ərzində Şuşanın təməlini qoyulmasının 270-ci illiyi münasibətiylə təntənəli şəkildə qeyd olunması nəzərdə tutulmuşdur. Qarabağ ərazisinin Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində məruz qaldığı vandallığa dünya miqyasında diqqətin cəlb edilməsi üçün məlumatlandırıcı konfransların təşkil edilməsi də hədəflər arasındadır. Bununla bağlı bir sıra maarifləndirici kitabların dərc olunması, 44 günlük müharibə dövründə Azərbaycan ordusunun əməliyyatları nəticəsində hərbi üstünlüyün necə qazanılmasını əks etdirən sənədli filmlərin çəkilməsi planlaşdırılmışdır.

Həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlərdən biri də Şuşanın mədəniyyətinə, onun zəngin və şanlı tarixinə həsr olunmuş elektron məlumat bazasının hazırlanmasıdır. Müntəzəm olaraq yenilənən məlumat bazası Qarabağın gözü olan Şuşanın minilliklərə söykənən tarixi ilə maraqlanan geniş oxucu kütləsinə bu resurslardan rahat istifadə etməkdə yaxından köməklik etməsi hədəflənmişdir. Milli Kitabxananın “Biz səni dirçəldəcəyik Əziz Şuşa!”, “Qarabağın incisi Şuşa” adlı elektron məlumat bazaları yaradılmışdır [6, s. 26].

Eləcə də, bir sıra kitabxanalarda ənənəvi və virtual kitab sərgilərinin, maarifləndirici tədbirlərin, yeni kitabların onlayn təqdimatının, onlayn icmal, virtual elmi-praktik konfransların keçirilməsi, elektron resursların, elektron məlumat bazalarının hazırlanması, silsilə məqalələrin dövrü nəşrlərdə dərc edilməsi, internet saytlarında və digər sosial şəbəkələrdə yerləşdirilməsi, faktların, sənədlərin video görüntülər vasitəsilə nümayiş etdirilməsi, virtual ekskursiyaların təşkili, məlumatlandırma və təbliğat xarakterli çap məhsullarının (buklet, vərəqə, flayer, təqvim və s.) nəşri, daycestlərin hazırlanması və digər tədbirlərin təşkili hədəflər arasındadır [6, s. 26].

İl ərzində qarşıya qoyulan digər hədəf isə, Qarabağa qayıdış proqramının sürətləndirilməsi üçün bir sıra quruculuq işlərinin aparılmasıdır. Yenidən quruculuq işlərinə diqqətin və resursların cəlb olunması mədəniyyətin beşiyi Şuşanın bərpasına şərait yaratması sayəsində əhalinin əraziyə qayıtmasını və normal həyatın yenidən başlanmasını sürətləndirəcəkdir. Buna görə də, 2022-ci ili Qarabağa qayıdışın birinci mərhələsi kimi hesab etmək yanlış olmaz.

“Şuşa İli” adı altında qarşıya qoyulan digər bir hədəf isə, Qarabağın təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsidir. Belə ki, Şuşa ətrafı meşə ilə əhatə olunmuş, qayalıqlar üzərində qurulması və hündür mövqeyi ilə Qarabağ ərazisini quş baxışından qorumağın açarıdır. Bu fakt göstərir ki, Şuşada nəzarət hansı ölkədədirsə, Qarabağın nəzarəti də ondadır [4, s.3].

Qarabağın təhlükəsizliyinin və infrastrukturunun qısa müddətdə yenidən bərpa olunması olduqca önəmli məsələlər sırasında dayanır. Çünki hərbi müstəvidə nümayiş etdirilən güc müharibədən sonrakı dövrdə siyasi, iqtisadi və sosial cəhətdə də özünü doğrultmalıdır. Şuşanın ən qısa müddətdə dirçəldilməsini təmin etmək ölkənin qüdrətinin digər göstəricisinə çevriləcəkdir.

Şuşa şəhərinin siyasi baxımından əhəmiyyətinin artması keçən əsrin 70-ci illərindən etibarən sürətli inkişafı ilə bağlıdır. Bu isə, Ümummilli lider Heydər Əliyevin göstərdiyi təşəbbüsləri nəticəsində həyata keçirilmişdir. İndi isə, təşəbbüsləri Cənab İlham Əliyev

göstərməyə davam etdirərək doğru ölkə və yenidən işğaldan azad olunmuş torpaqlar üçün doğru siyasi hədəfləri müəyyənləşdirir.

Şuşada quruculuq işlərinin və böyük qayıdışın sürətləndirilməsi təkcə Qarabağın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədi daşımır. Xüsusilə bir addımlıqda olan Xankəndinə hərtərəfli təsir göstərməyə başlayacaq, ətraf kəndlərdə yaşayan ermənilərin Şuşada normal həyatın bərpa olunması ilə başqa seçimlərinin qalmadığının fərqi varib, öz ölkələrinin Konstitusiyasına əməl etməkdən boyun qaçıdıraraq Azərbaycanın qanunlarına hörmət edib reintegrasiya prosesinə qoşulacaqlarına ön görülmüşdür [3, s.21].

Hədəflənən planların həyata keçirilməsi sayəsində Şuşada həyatın öz axarına düşməsi 2021-ci ilin iyununda Azərbaycan və Türkiyə Prezidentlərinin imzaladıqları «Şuşa Bəyannaməsi»ndə əks olunan bir sıra müddəaların, əsasən də Şuşada Türkiyənin Baş Konsulluğunun açılmasını sürətləndirməyə kömək edə bilər. Bu isə öz növbəsində, Qarabağ regionunun təhlükəsizliyinə əlavə dividendlər gətirməsinə imkan verəcəkdir [3, s.21].

Azərbaycanın Şuşa şəhərində Türkiyənin iştirakı ilə I Beynəlxalq Qastronomiya Festivalı təşkil olundu. Heydər Əliyev Fondunun və Dövlət Turizm Agentliyinin dəstəyi ilə 5-8 may 2022-ci il tarixlərində Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada müxtəlif ölkələrdən ekspert aşpazlar və dünyanın hər yerindən kulinariya mütəxəssisləri bir araya gəldi. Festival şəhərin əzəmətinə və gözəlliyinə, eləcə də Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyini bir daha nümayiş etdirdi.

Beynəlxalq Mətbəx Festivalında Almaniya, Avstriya, Çin, Fransa, Gürcüstan, Qvatemala, Cənubi Koreya, İndoneziya, İran, İsrail, İtaliya, Kanada, Malaziya, Peru, Türkiyə və Yaponiyadan olan mütəxəssis aşpazlar öz ölkələrinin yeməklərini qonaqlara təqdim ediblər. Peşəkar aşpazların ustad dərslərinə qatılaraq qonaqlar yeməklərin hazırlanma üsullarını öyrənmək şansı əldə etmişdilər.

Qarabağ bölgəsində çoxsaylı yerli və xarici qonaqların iştirakı ilə keçirilən Kulinariya festivalı işğaldan azad edilmiş şəhər və rayonların 30 ildən sonra yenidən dirçəlməsi ilə güzəran, bolluq və əmin-amanlığın rəmzi ifadəsinə çevrildi.

Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Bağdad Amreyev 19-20 may 2022-ci il tarixlərində Azərbaycanın Şuşa şəhərində keçirilən “Münaqişədən sonrakı humanitar gündəliyin irəlilədilməsi: mədəni mühitin canlandırılması yolu ilə davamlı inkişaf” adlı beynəlxalq konfransda iştirak etmişdir. TÜRKSOY-un Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurasının növbədənəkənar iclasında Azərbaycanın Şuşa şəhəri 2023-cü il Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı seçilib. [8, s.241].

Forumda çıxış edən Baş katib Şuşanın həmişə Türk dünyasının mühüm tarixi mərkəzlərindən biri olduğunu vurğulayıb və konfransın mövzusunun əhəmiyyətini bildirib. O, Şuşanın mədəni irsi nəzərə alınaraq “Türk dünyasının 2023-cü il mədəniyyət paytaxtı” elan edilməsinə diqqət çəkib. Türk dünyasında bu cür əhəmiyyətli bir qərarın qəbul edilməsi təsadüfi deyildir. Bu qərar, Şuşa şəhərinin işğaldan azad olunmasının əhəmiyyətini bir daha vurğulayır. Şuşanın işğaldan azad edilməsindən sonra təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün türk dünyası üçün Şuşanın mədəni-tarixi keçmişinin qorunması, gələcəkdə mədəni irsin yaşadılması və bərpası, turizm, biomüxtəliflik və yaradıcı sənaye kimi sahələrlə bağlı inkişaf proqramlarının stratejik baxımından düzgün planlaşdırılması olduqca vacib məsələyə çevrilmişdir.

Nəticə

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 31 Dekabr tarixində xalqa müraciəti zamanı 2022-ci ilin “Şuşa İli” elan edildiyini açıqlamışdır. Qarabağın Şuşa şəhərinin erməni işğalından azad edilməsi şərəfinə 2022-ci ilin Şuşa ili adlandırılması çərçivəsində bir sıra hədəflərin

həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Qarşıya qoyulan hədəflərdən məlum olur ki, dövlət başçısı həm Şuşanın mədəni inkişafını bərpa etmək, həm də 30 illik haqlı mübarizəmizi beynəlxalq səviyyədə sübut etmək üçün “Şuşa İli” adı altında məğrur şəkildə məqsədəuyğun tədbirlərin həyata keçirilməsini planlaşdırmışdır. Bu planlar artıq həyata keçirilir. Bunun üçün bütün var qüvvəmizi səfərbəy etmişik. Şuşa yenidən öz gözəlliyinə qovuşacaq, həmişə olduğu kimi, qonaqların gözünü oxşayacaq. Bu istiqamətdə artıq planlı addımlar atılıb və qısa zaman ərzində öz tövhəsini verəcəkdir.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

1. Azərbaycan Respublikasında 2022-ci ilin “Şuşa ili” elan edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı//Azərbaycan.-2022.- 6 yanvar.- S.1
2. Əliyev İ.H. Dağlıq Qarabağ: tarix, faktlar, hadisələr. Bakı, «Elm» nəşriyyatı, 1989, 120 s.
3. Əliyeva, Y. “Şuşa İli” milli kimliyimizin, qürurumuzun təqdimatıdır/ Yeganə Əliyeva//İki sahil.- 2022.- 22 yanvar.- S.21.
4. Qələndərli, N. Zəfər təqviminin “Şuşa ili” /Nurlan Qələndərli//Yeni Azərbaycan.-2022.- 6 yanvar.- S.3.
5. Quliyev, V. Şuşa ili-Zəfərimizin dəlili! /Vilayət Quliyev//Yeni Azərbaycan.-2022.- 7 yanvar.- S.4.
6. L.Əhmədova; elmi red. K.Tahirov; red. Aygün Məmmədova Zəfərimizin təntənəsi - 2022-ci il Şuşa ilidir: metodik vəsait/ tərt. ed.- Bakı, 2022.- 42 s.
7. Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı //Azərbaycan.-2021.- 8 may.- S. 1
8. Şuşa - Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı = Шуша - Культурная столица Азербайджана: biblioqrafiya: Şuşanın erməni işğalından azad edilməsinə həsr olunur /Azərb. Resp. Mədəniyyət Nazirliyi, Azərb. Milli Kitabxanası; tərt. ed. X.Abbasova; elmi red. K.Tahirov; red. E.Nəciyev.- Bakı: Zərdabi-Nəşr, 2021.- 598, [2] s.

Тамилла Гасанова

2022 ГОД – ГОД НАШЕГО ГОРОДА ШУША!

РЕЗЮМЕ

Шуша, основанная в 1752 году карабахским ханом Панахали, является важным городом не только для шушинцев, но и для всех азербайджанцев. Потому что Шуша была домом для памятников, имеющих особое историческое значение, и это был город, воспитавший выдающихся ученых и интеллектуалов, сыгравших большую роль в развитии науки и культуры Азербайджана. Благодаря своему историко-культурному богатству и природной красоте Шуша считается городом-символом Карабаха, Шуша также считается «колыбелью азербайджанской музыки», потому что это родина многих выдающихся композиторов и музыкантов. То, что Шуша 28 лет находилась под оккупацией, не изменило того факта, что это венец и жемчужина Карабаха. Этот факт еще раз подтвердил Президент Ильхам Алиев в своем обращении к народу за несколько минут до наступления нового 2021 года, когда он поздравил азербайджанцев мира с Днем солидарности, объявив, что новый год объявлен «Годом города Шуша».

Цель - определить значение мероприятий, проведенных в связи с годом города Шуша.

Методология - Правильность и достоверность информации, изложенной в статье, проверена. Информация, полученная в результате исследования, передавалась посредством обобщения.

Результаты исследования - Были определены источники по теме, на основании этих источников проведено исследование. В результате, выявлены какие мероприятия были поставлены на повестку дня.

Ключевые слова: Год Шуша, Жемчужина Карабаха, культурная столица Азербайджана, колыбель культуры, музыкальный фестиваль, объявление, цели.

Tamila Hasanova

THE 2022th YEAR – THE YEAR OF OUR SHUSHA!

SUMMARY

Shusha, founded in 1752 by Karabakh Khan Panahali, is an important city not only for the people of Shusha, but also for all Azerbaijanis. Because Shusha was home to monuments of special historical importance, and it was a city that trained prominent scientists and intellectuals who played a major role in the development of science and culture of Azerbaijan. Due to its historical and cultural wealth and natural beauty, Shusha is considered as the symbolizing city of Karabakh, Shusha is also considered the "cradle of Azerbaijani music" because it is the motherland of many prominent composers and musicians. The fact that Shusha was under occupation for 28 years did not change the fact that it is the crown and the pearl of Karabakh. This fact was once again confirmed by President Ilham Aliyev in his address to the nation minutes before the new year in 2021, when he congratulated the Azerbaijanis of the world on the occasion of Solidarity Day, announcing that the new year was declared the "Year of Shusha".

The purpose - is to determine the significance of the events held in connection with the year of the city of Shusha.

Methodology - The correctness and reliability of the information presented in the article has been verified. The information obtained as a result of the study was transmitted through generalization.

The results of the study - Sources on the topic were identified, based on these sources, a study was conducted. As a result, what activities were put on the agenda were identified.

Keywords: *The year of Shusha, The pearl of Karabakh, the cultural capital of Azerbaijan, cradle of culture, music festival, announcement, targets*